

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Komitesi Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, "90 yıllık döneminde 17 binden fazla uyuşmazlık tahkim yoluyla çözüme kavuşturmuştur" dedi.

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) 9. Milletlerarası Tahkim Semineri, TOBB-ETÜ'de gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Komitesi Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, seminerin açılışında, ICC'nin dünyada 90'ın üzerinde milli komitesiyle, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri aynı çatı altında toplayan ve uluslararası iş dünyasını global anlamda tüm sektörleriyle temsil eden, yegane küresel organizasyon olduğunu söyledi. ICC Türkiye Milli Komitesi'nin, TOBB çatısı altında hizmet verdiğini ve Milli Komiteler arasında en aktif olanlardan biri olduğunu belirten Hisarcıkıoğlu, ICC bünyesinde bulunan ICC Tahkim Divanı'nın, kendisini sürekli yenileyerek, uluslararası ticari ve iş uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde, dünyanın önde gelen ve bu konuda öncülük eden kurumlardan birisi olduğunu anlattı.

90 yıllık döneminde 17 binden fazla uyuşmazlığın tahkim yoluyla çözüme kavuşturulduğunu belirten Hisarcıkıoğlu, ICC Tahkim Divanı'na sadece 2010 yılında 800 tahkim başvurusu yapıldığını, bununla birlikte bugün ICC'nin, basit bir satış sözleşmesinden yap-işlet-devret sözleşmelerine kadar hemen hemen bütün uluslararası nitelikli uyuşmazlıkları, sadece tahkim yoluyla değil diğer birçok uyuşmazlık çözüm teknikleri ile de çözdüğüne işaret etti.

İŞTE KÜRESELLEŞME BUDUR

ICC'ye sadece gelişmiş ülkelerdeki uyuşmazlıklar için değil, Doğu Avrupa, Latin Amerikan ve Uzak Doğu ülkelerinden de başvuruların giderek arttığını, iş aleminin, ticari uyuşmazlıkların çözümü ve uluslararası ticaretteki risk yönetimi nedeniyle, artan şekilde uluslararası tahkimi seçtiğini belirten Hisarcıkıoğlu, şunları kaydetti:

"Küreselleşme süreci, tahkim konusunu daha da önemli hale getirmiştir. Peki, bu küreselleşme nedir? Eskiden, mesela bir telefonu üretmek için, gerekli hammaddeyi bir yerde toplar, sonra

Yazar Administrator
Salı, 19 Nisan 2011 23:01

telefonun içindeki mekanik ve elektronik aksamı aynı yerde üretip, birleştirip, satardınız. Son 30 yılda hem üretim hem iletişim hem de lojistik teknolojisi öyle gelişti ki artık üretim sürecini parçalara ayırıp, dünyanın değişik yerlerinde gerçekleştirebiliyorsunuz. Böylece hem yatırım hacmi hem de ticaret hacmi büyüyor.

Bakın son 10 yılda dünya ekonomilerinin ortalama büyüme hızı yüzde 4'tür. Ama ülkeler arasındaki ticaret hacmi yüzde 9 büyümüştür. Küresel sabit sermaye yatırımlarıysa daha da hızlı bir şekilde yüzde 15 oranında artmıştır. Çarpıcı bir örnek vereyim. Hepiniz iPhone'u duymuşsunuzdur. ABD merkezli Apple firması üretiyor. Ama iPhone üretim sürecinde, Apple haricinde 9 farklı ülkedeki firma daha rol oynuyor. Bu firmaların ürettiği parçalar, Çin'de bir araya getiriliyor. Ve bir iPhone'un 180 dolar olan üretim maliyetinin, sadece 7 dolarlık kısmı Çin'deki üretimden kaynaklanıyor. Bu sadece bir cep telefonunda böyle.

Bir otomobil yaklaşık 5 bin parçadan oluşuyor. Mesela Türkiye'deki bir otomobilin üretiminde, küçük-büyük 200'e yakın farklı üretici rol alıyor. Ama bu otomobili ihraç ettiğimizde, kayıtlarda sadece bir firmanın ihracatı olarak görünüyor. İşte küreselleşme budur. Üretim sürecini parçalara ayırmaktır. Her bir parçayı farklı şehirlerde, farklı ülkelerde gerçekleştirebilmektir. Bu sayede hem yatırım, hem ticaret artmaktadır. Daha fazla sayıda şirket, birbiriyle çalışır hale gelmektedir. Bu da kaçınılmaz olarak daha hukuki ihtilaf demektir. Bu yüzden tahkim konusu önemlidir ve daha da fazla önem kazanacaktır. Tahkimi mekanizmasının başlıca avantajları, hızı, hakemlerin uzmanlığı ve uluslararası tanınırlığıdır."

Öncelikle tahkimin kamuoyunda daha fazla tanınmasının sağlanması gerektiğini, bu konuda barolara da büyük görev düştüğünü belirten Hisarcıklıoğlu, avukatların, müvekkillerine tahkimi mutlaka anlatması gerektiğini söyledi. Tahkimin işleyişini güçleştiren engellerin kaldırılması gerektiğini belirten Hisarcıklıoğlu, "Mesela bir tahkim kararını mahkemelerde onaylatmak için, dava değeri üzerinden nispi harç alınmaktadır. Bu uygulama çok yüksek maliyetler getirmektedir ve adeta tahkime giden şirketleri cezalandırmaktadır" dedi.

Tahkimin yaygın olarak uygulandığı ülkelerdeyse, sadece maktu harç alındığını anlatan Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak bu konuyu Yatırım Ortamını İyileştirme Kurulu (YOİK) toplantılarında gündeme getirdiklerini, nispi harç uygulamasının kaldırılması konusunda Adalet Bakanlığından da destek beklediklerini zira tahkimin daha fazla kullanılmaya başlanmasının, mahkemelerin üzerindeki yükü azaltacağını bildirdi.

YABANCI YATIRIM TUTARI 94 MİLYAR DOLAR

Türkiye'de 2000 öncesindeki toplam yabancı doğrudan yatırım miktarının 15 milyar dolar iken, bugün bu rakamın 94 milyar dolara çıktığını belirten Hisarcıklioğlu, yabancı şirketlerin sayısının 2000'de 4 bin iken, bugün 27 bine yükseldiğini, Türk şirketlerinin yurtdışı yatırımlarının ise 25 milyar dolara ulaştığını anlattı.

Tüm bu rakamların, Türkiye ekonomisinin dünyaya daha fazla entegre olduğunu gösterdiğine işaret eden Hisarcıklioğlu, Türk ekonomisi dünyaya açılırken, hukuk sisteminin yerel kalmasının mümkün olmadığını bildirdi. Ülkelerin ekonomileri geliştikçe, yatırım ve ticaret hacimleri arttıkça, tahkime olan ilgi ve ihtiyacın da arttığını belirten Hisarcıklioğlu, "Dolayısıyla şimdi, siyasetçilerimize, işadamlarımıza, hukukçularımıza, üniversitelerimize, odalarımıza ve barolarımıza görev düşmektedir. Dünyanın gerisinden kalmamak için, kendimizi bu konuda geliştirerek hazır hale getirmeliyiz" dedi.

ICC TÜRKİYE MİLLİ KOMİTESİ BAŞKAN VEKİLİ YIRCALI

ICC Türkiye Milli Komitesi Başkan Vekili Rona Yırcalı da konuşmasında ICC Milletlararası Tahkim Divanı'nın kurulduğu 1923 tarihinden bu yana birçok ülkede binlerce dava dosyasını sonuçlandığını söyledi. ICC tahkiminin bu başarısının kendini sürekli yenilemesi, güvenilir, hızlı ve esnek olmasının bir bir sonucu olduğuna işaret eden Yırcalı "ICC milletlararası Tahkim divanı sunduğu hizmetlerle ve en doğru şekilde davaları sonuçlandırmasıyla, bugün seçkin ve kurumsallaşmış bir tahkim müessesesi olmayı başarmıştır" dedi.

2010 yılında Türkiye'den ICC Tahkim Divanına toplam 76 uyuşmazlık intikal ettiğini belirten Yırcalı, Türk tarafının bunlardan 31'inde davacı, 45'inde ise davalı olduğunu kaydetti. Yırcalı, bu rakamların Türk firmalarının karşılaştıkları ihtilafların çözümünde ICC Tahkim Divanı'na gitgide daha çok güvendiğini ortaya koyduğunu söyledi. Günümüzdeki yeni ekonomik düzen, gitgide artan dış ticaret hacmi, diğer ülkelerle olan ticari ilişkilerin ivme kazanmasının tahkim konusunda bilgilenebilir ve hatta uzmanlaşmayı mecbur kıldığını belirten Yırcalı, bu çerçevede adli yargı sisteminin bir parçası olan tahkimin öneminin göz ardı edilemeyeceğini söyledi.

AA

//